

Obnova starších fasádních omítek, zejména z předválečného období

Ing. Vladimír Kneissl

Při postupně probíhající obnově starších fasád se setkáváme s případy, kdy je investor postaven před problém, jak zrekonstruovat fasádu svého objektu, která má podle dnešních zvyklostí netypické provedení. Netypické zejména strukturou, způsobem provádění, popř. použitím surovin jiných než se nyní běžně v maltové praxi používají. V případě, že se jeho objekt nachází v památkové zóně, je požadavek na zachování vzhledu velmi striktní, ale je žádáno i přibližné zachování složení materiálu. Projektant, ale zejména pak stavební firma řeší dva základní úkoly: jak dokáže směs potřebného složení, tedy vhodné receptury, připravit a jak zvládne samotné řemeslné provedení, jehož výsledkem bude pokud možno stejně vypadající povrch, jako byl původní.

Jako malý výrobce (**kontakt na str. 24**), jehož zaměření zahrnu-

je i zakázkovou výrobu složitějších maltových směsí, dokážeme efektivně s takovými požadavky stavební praxe pracovat a v koordinaci s projektantem či architektem, pracovníky památkové péče a stavební firmou připravit vhodnou recepturu a po odsouhlasení předvedených vzorků materiál dodat. Tím dojde k podstatnému zjednodušení a urychlení práce na realizaci zakázky. Podle charakteru původního materiálu dokáže výrobce suché malt. směsi dodat buď kompletní směs v předmícháném suchém stavu, nebo připraví pouze základ, bázi, k níž se na stavbě přidává v odzkoušeném poměru např. hrubé kamenivo, které je určujícím prvkem vzhledu dané fasády.

Základními vlastnostmi, na které se výrobce suché směsi musí zaměřit, jsou odpovídající pevnostní

parametry, dostatečná soudržnost vrstvy s daným podkladem, dodržení původní zrnitosti, nastavení barevnosti – v některých případech dle požadavku pracovníků památkové péče odlišné od barevnosti původní; velmi podstatnou vlastností je nastavení reologie malty tak, aby bylo možno směs zpracovávat do zamýšlené vzhledové podoby.

Zabezpečení dostatečné soudržnosti s daným podkladem je často určujícím požadavkem ovlivňujícím složení směsi, neboť ne vždy je prováděno souvrství původního charakteru (obvykle jádrová vrstva + 2. vrstva, která je nositelem vizáže), ale vrchní vzhledová vrstva je nanášena buď na původní omítkové souvrství, které má být ponecháno na místě, nebo bývá požadavek navrátit původní vzhled fasádě po provedení kontaktního nebo bezkontaktního zateplovacího systému.

S požadavkem na urychlené provádění složitějších fasád v některých případech vyvstane úkol připravit směs s urychleným nárůstem pevnosti tak, aby bylo možno nanesenou vrstvu povrchově zpracovávat do konečného vzhledového provedení jen s malou časovou prodlevou, např. vypisování vzoru nebo škrabání povrchu u členitějších fasád s profilacemi. Takováto úprava, stejně jako úprava reologie směsi, musí být koordinována s prováděcí firmou.

Protože se jedná o minerální omítky, které jsou ve většině případů probarvovány, disciplína ze strany prováděcí firmy je nezbytná pro minimalizaci barevných imper-

Obr. 1

fekcí, způsobovaných zejm. vlivem nerovnoměrné ztráty záměsové vody v ploše, tedy vysychání. Omítané plochy musejí být v každém případě zastíněny.

V praxi se opakovaně setkáváme s časovým a finančním podceněním náročnosti obnovy takových fasád, vedoucím někdy k neochotě dodržovat technologické postupy.

Obvyklými požadavky na zakázkovou přípravu fasádních omítek podle dobových předloh jsou vrstvy s velmi hrubým kamenivem (zrn. 10-20 mm) v určitých vzhledových provedeních (viz obr. 1) a dále fasády břizolitové, s různými požadavky na pevnost (tedy poměru vápno-cement; u fasád s profilacemi - viz obr. 2 - je vyšší pevnost pro provádění nezbytná), aplikované na různé typy podkladu a s upravenou barevností ve hmotě. Většina takových požadavků se týká obnovy fasád z předválečných, prvorepublikových let.

Naším cílem je, na základě mnoholytých zkušeností s formulováním široké škály maltových směsí, poskyto-

Obr. 2

vat citlivě navržený materiál tak, aby obdobná jako předvedly dobře provedené obnovy byla vedené fasády z první republiky. ■

Malty a omítky pro složitější případy

- materiály pro obnovu památek
- sanace a povrchvá úprava betonu
- další široký sortiment malt
- probarvování směsí dle požadavku
- sanace vlhkého zdiva
- odolné samonivelační potěry
- výroba malt i zakázkově